

ISSN 2311-8164

НАУКОВИЙ ВІСНИК

Мукачівського державного університету

№16(11) '2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ВІСНИК
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ЖУРНАЛ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

№16 (11)'2014

МУКАЧЕВО
2014

УДК 001 (05)

Засновник: Мукачівський державний університет

Редакційна колегія журналу:

Щербан Т.Д., д. психол. н. (головний редактор); Гоблик В.В., к. філос. н. (заступник головного редактора), Капітан Л.І., д. і. н. (заступник головного редактора) ; Черничко Т.В., д. е. н.; Мілашовська О.І., д. е. н.; Фіцула М.М., д. пед. н.; Курітник І.-П. П., д. т. н.; Проскура В.Ф., д. е. н.; Товканець Г.В., д.пед.н.; Фізеші О.Й., к. пед. н.; Феєр О.В., к. е. н.; Білей-Рубан Н.В., к. т. н.; Кабацій В.М., к.фіз.-мат. н.; Лужанська Т.Ю., к. геогр. н.; Моргун А.В., к. філол. н., Мовчан К.М., директор бібліотеки.

Відповідальний редактор за напрямом "Природничі і технічні науки":

Фордзюн Ю.І.– к.т.н., доцент.

Відповідальний редактор за напрямом "Гуманітарні і суспільні науки":

Товканець Г.В. – д. пед. н., доцент.

Відповідальний редактор за напрямом "Економічні науки":

Ліба Н.С. – к.е.н., доцент.

Науковий вісник Мукачівського державного університету : журн. наук. пр. / Редкол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во «Карпатська вежа», 2014. - № 16 (11). - 212 с.

Журнал включає публікації провідних науковців, практиків та студентів, згруповані за трьома напрямками, які висвітлюють актуальні питання розвитку науки та освіти.

Може бути корисним для науково-педагогічних, інженерно-технічних працівників, аспірантів та студентів.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Мукачівського державного університету,
протокол № 10 від 27 червня 2014 р.*

*З 6 випуску «Науковий вісник Мукачівського державного університету»
має власну подвійну нумерацію*

ISSN 2311-8164

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет

2014. Випуск № 16(11)

Видається з 2006 р.

Зміст

ПРИРОДНИЧІ І ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Ю.Ю. Жигуц, В.Ф. Лазар. Властивості термітних сталей легованих нікелем та хромом.....	5
В.В. Герасимов. Прикладні аспекти використання фотоелектричних перетворювачів світлової енергії в одязі.....	11
С.С. Матвійчук, Н.І. Бокша. Аналіз моделей оптимізації виробничої технологічності швейних виробів з рисунчатим матеріалом.....	19
М. І. Ігнатишин. Визначення напружено-деформованого стану балкових елементів мостів методом Гальборкіна за різних базисних та пробних функцій.....	25
С. Ю. Бабич, М. І. Ігнатишин, В. Ф. Лазар. Змішана задача для попередньо напруженої ортотропної півплощини.....	30
Ю.І. Фордзюн, П.І. Полюжин. Удосконалення методик визначення показників матеріалів пов'язаних з поглинанням та передачею вологи.....	35

ГУМАНІТАРНІ І СУСПІЛЬНІ НАУКИ

І.Я.Понін, Т.Ю.Лужанська, Я.В.Фединишинець. Оптимізація сільських територій в контексті розвитку туристичної діяльності.....	40
Т.Ю.Лужанська, Ю.М.Галай. Аналіз регіонів пріоритетного розвитку світового туризму.....	48
Т.Ю.Лужанська, П.П.Петричко. Оцінка регіональної екологічної мережі для розвитку туристичної діяльності.....	56
І.Ю. Туріс, О.Л. Славияк. Знання іноземних мов в контексті Європейської інтеграції.....	65
Т.М. Кравченко. Навчання монологічного мовлення учнів на основі автентичних матеріалів на старшому етапі навчання іноземної мови.....	68
С.А. Костенко. Проблеми селекції карпатських бджіл.....	75
І.М. Feltsan. Emotives as a tool of developing brand image.....	77
В.В. Іванова, А.Б. Качов. Особливості творчого мислення в старшому дошкільному віці.....	81
О.С. Юрков, Ю.С. Суворова. Вікова динаміка формування мотивації навчальної діяльності школярів.....	87
А.В. Моргун, М.В. Луца. Мистецтво презентації.....	96
М. Фіцула, М. Варга. Формування мотивації учіння у майбутніх вчителів початкової школи.....	101

А.В. Фозекош. Особливості комунікативної культури в структурі психологічної компетентності майбутніх психологів.....	109
М.Ф. Фулитка. Психологічний захист як чинник побудови професійного життєвого стилю.....	116
Ю.Ю. Танько. Роль емоційного інтелекту в структурі особистості.....	124
М.С. Барчій. Розвиток педагогічних здібностей майбутніх учителів в умовах навчально-виховного процесу ВНЗ.....	133
Л.І. Березовська, А. О. Пукіш. Вплив ризикованої поведінки на психологічні характеристики особистості.....	143

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

В. Теличко, В.Ф. Проскура. Сучасні підходи до фінансової санації підприємства в умовах кризи.....	154
Т. С. Байса, Й. Я. Даньків. Шляхи удосконалення обліку розрахунків за товарними операціями.....	163
Ю. Данко. Аналіз депозитних операцій банків.....	169
В.Ф. Проскура, Ю.В. Коріш. Щодо впливу ризиків на перспективу розвитку готельно-ресторанного бізнесу в регіоні.....	175
Г.Г Білак Т.В Кабаці. Актуальні питання управління персоналом комерційного банку в умовах кризи.....	180
А.Г. Лизанець, О.О. Стаднік. Стан та перспективи розвитку малого бізнесу у Закарпатській області.....	186
А.Я. Паулик. Застосування механізму «Зеленої» економіки для забезпечення сталого розвитку економіки України.....	192
М.М. Свердан. Податок на багатство: досвід і практика справляння у Франції.....	200

УДК 330.3

**ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ ДЛЯ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ****ПАУЛИК АЛЛА ЯРОСЛАВІВНА**

Мукачівський державний університет

В статті обґрунтовано необхідність застосування механізму «зеленої економіки» для забезпечення сталого розвитку економіки країни. Досліджено вплив екологізації виробництва на економічну безпеку та засади екологічної трансформації господарства та розвитку нових «зелених» галузей виробництва в Україні.

Ключові слова: «зелена економіка», екологічна трансформація, сталий розвиток економіки, економічна безпека, економічне зростання, екосистемний підхід, економічний розвиток, стратегія економічного розвитку, модернізація національної економіки.

Екологічна трансформація господарства уможливується об'єктивним процесом розвитку «зеленої економіки», що передбачає «озеленення» найважливіших галузей виробництва, сільського господарства і сфери послуг. Цей глобальний напрям вже вийшов поза межі обговорення експертів та науковців на рівень керівництва держав і міжнародних організацій. Концепція «зеленої економіки» не замінює концепцію сталого розвитку, проте наразі дедалі більшого поширення набуває визнання того, що досягнення сталості майже повністю залежить від ефективного управління економікою. Десятиліття створення нових багатств за рахунок нераціонального використання природних ресурсів, забруднення та знищення навколишнього природного середовища, неконтрольованого збільшення населення людство ані на крок не наблизилося до Цілей Розвитку Тисячоліття. Одним з найреалістичніших і практичніших способів досягнення поставленої мети є запровадження «зеленої економіки»

Об'єкти та методи дослідження

Зважаючи на актуальність і глобальність тенденцій формування «зеленої економіки», доцільно дослідити теоретичні засади її формування в контексті людського світогляду та конкретної господарської системи. У представленій роботі основну увагу приділено теоретико-методологічному обґрунтуванню національної моделі сталого розвитку економіки на основі запровадження принципів «зеленої економіки», а також визначенню стратегічних пріоритетів економічної безпеки в умовах сучасних екологічних трансформацій.

Серед провідних фахівців у сфері економічної безпеки варто назвати О. Бандурка, В. Духова, К. Петрова, І. Червякова, В. Мунтіяна, М. Павловського, М. Єрмошенка, Д. Прейгера, В. Бегму, Я. Белінську, Ю. Харазішвілі, В. Андрійчука, А. Мокія, Є. Хлобистова, М. Павловського, З. Герасимчук, М. Флейчук та інших. Академік В. М. Геєць обґрунтовує стратегію розвитку економіки України на довгострокову перспективу і деталізує зміст державної політики щодо шляхів, джерел і механізмів забезпечення інноваційної моделі розвитку економіки України. У працях Е. М. Лібанової розкрито соціально-демографічні аспекти людського розвитку. В. П. Вишневський обґрунтовує концептуальні орієнтири розвитку української промисловості. Широкому колу питань національної безпеки України присвячені праці О. С. Власюка, зокрема проблематика його досліджень охоплює сфери внутрішньополітичної, зовнішньополітичної, економічної, гуманітарної, соціальної, воєнної, а також інформаційної безпеки держави.

Постановка задачі

Економічна безпека держави розглядається в роботі як сукупність умов збереження спроможності країни ефективно захищати свої економічні інтереси,

задовольняти потреби суспільства і держави у довгостроковій перспективі, генерувати інноваційні зрушення в економіці з метою підтримання її конкурентоспроможності, протистояти зовнішнім економічним загрозам, якнайповніше реалізовувати національні конкурентні переваги у міжнародному поділі праці.

Метою статті є розглянути засади формування державної економічної безпеки в умовах екологічної трансформації господарства та розвитку нових «зелених» галузей виробництва в Україні.

Результати та їх обговорення

Концепція «зеленого» зростання, запропонована керівництвом ООН як альтернатива світовій фінансовій кризі, підкреслює важливість інтеграції економічних та екологічних аспектів політики, що створює нові джерела економічного зростання без тиску на кількість і якість природних багатств [2]. До цього переліку можна віднести економічні та законодавчі заходи, що включають такі інструменти, як податки, схеми торгівлі викидами і скасування субсидій, встановлення стандартів, та неекономічні заходи - відповідні добровільні дії та вплив за допомогою інформування.

Ініціатива Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО) визначає одним з напрямів «озеленення» існуючої економіки розвиток сільського господарства і передбачає підвищення рівня економічної і, зокрема, продовольчої безпеки щодо наявності, доступу, стабільності та використання продовольства за одночасного зниження інтенсивності використання природних ресурсів та підвищення цінності харчового ланцюга. Такий результат може бути досягнутий у спосіб застосування екосистемного підходу для управління сільським, лісовим і рибним господарствами. Підхід дозволить задовольнити численні соціальні потреби, не загрожуючи можливостям майбутніх поколінь щодо отримання вигод від благ і послуг, що надаються екосистемами [3].

Всі країни прагнуть розвитку, стабільності та безпеки. Сталий розвиток передбачає стабілізацію, збереження «status quo». Головна проблема, яку не могли вирішити двадцять років, полягала в тому, що більшість країн не хочуть залишитися в тій соціально-економічній ситуації, в якій вони тепер знаходяться. Так було доки під час глобальної економічної кризи не були сформульовані принципи «зеленої» економіки як механізму реалізації стратегії сталого розвитку для країн всіх типів політичного устрою та рівня економічного розвитку. Порівняльний аналіз індексів, які характеризують рівень розвитку країни за економічними, соціальними та екологічними показниками, дозволяє визначити, що група країн, такі як Швейцарія, Швеція та Норвегія, фактично, вже майже досягли сталого розвитку.

Такі економічно розвинуті країни як Японія, Німеччина, Франція та США суттєво просунулися у напрямку сталого розвитку. Інші країни від цього ще дуже далекі, на жаль і Україна входить до їх числа. Тому постає питання механізмів реалізації стратегії сталого розвитку в країнах з відносно невисоким доходом на душу населення, суттєвими ресурсними та екологічними проблемами та напруженою демографічною ситуацією.

Сталий розвиток (sustainable development) в 1992 році на Саміті тисячоліття ООН в Ріо-де-Жанейро був визнаний за глобальний пріоритет людства. Під сталим розвитком розуміють модель економічного зростання, в якій використання ресурсів спрямовано на задоволення потреб людини при збереженні навколишнього середовища, так що ці потреби можуть бути задоволені не тільки тепер, але й для майбутніх поколінь. Реалізація стратегії сталого розвитку передбачає поєднання економічної ефективності, соціальної стабільності та екологічної безпеки. До визнання «зеленої» економіки в якості механізму реалізації сталого розвитку він, фактично, залишався привілеєм багатих країн.

На думку експертів ООН екологічні та громадські основи сталого розвитку повинні бути зрівняні в правах з економічними. При плануванні економічного розвитку таким факторам сталого розвитку, як ліси або джерела прісної води, необхідно приділяти більше уваги. Існують переконливі економічні та соціальні аргументи на користь інвестування 2 % світового ВВП в «озеленення» десяти найважливіших секторів економіки для того, щоб змінити сам характер розвитку та направити потоки державного і приватного капіталу на зменшення викидів вуглецю та ефективне використання ресурсів. Такі трансформації здатні стимулювати економічну активність, як мінімум, так само, як звичайні інвестиційні стратегії, однак при зниженому ризику виникнення криз та потрясінь, що характерні для існуючої моделі розвитку.

«Зелена» економіка не віддає перевагу якійсь одній політичній теорії, можлива в умовах будь-якої економічної системи і визначається як альтернатива сталого розвитку. Перехід до «зеленої» економіки вже розпочався і стоїть завдання не упустити шанс.

Більшість стратегій економічного розвитку і зростання заохочувала швидке накопичення фізичного, фінансового та людського капіталу, проте за рахунок надмірного виснаження природного капіталу, при цьому природні ресурси та екосистеми були принесені в жертву. Існує потреба в удосконаленні державної політики, включаючи заходи у сфері ціноутворення та регулювання, з метою формування ринкових стимулів більш раціонального розподілу капіталу з сфери ресурсокористування до більш технологічних секторів, врахування соціальних та екологічних наслідків. Роль постанов регулюючих органів, політики і державних інвестицій як факторів, здатних змінити модель приватного інвестування, теж все частіше визнаються і підтверджуються досвідом успішної реалізації, особливо в країнах, що розвиваються.

ЮНЕП визначає «зелену» економіку як таку, що підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість, при цьому істотно знижує ризики для навколишнього середовища та збільшення бідності населення. Зростання доходів і зайнятості забезпечується державними і приватними інвестиціями, що зменшують викиди вуглецю та забруднення середовища, підвищують ефективність використання енергії та ресурсів і запобігають втраті біорізноманіття та сприяють наданню екосистемних послуг. Ці інвестиції необхідно підтримувати за допомогою цільових державних витрат, реформ у сфері політики і зміни системи регулювання. Такий шлях розвитку повинен зберігати, збільшувати і, де це необхідно, відновлювати природний капітал як найважливіший економічний актив і джерело суспільних благ, особливо для бідних верств населення, джерела доходу і захищеність яких залежать від природи[7].

Україна приєдналася до Рамкового документу ООН «Порядок денний на XXI століття», взявши на себе міжнародні зобов'язання, зокрема з розробки концепції та стратегії сталого розвитку, інституалізації та координації зусиль з громадськістю та бізнесом.

Поступово «зелена» економіка стає механізмом забезпечення сталого розвитку, а зміни набувають незворотного характеру. Зростає цінність природного капіталу, трансформуються методики розрахунків економічних індексів країн, секторів економіки, підприємств з врахуванням соціальних та екологічних параметрів. Розвиток «зеленого» бізнесу відбувається наростаючими темпами, особливо в США та ЄС, а ці сектори економіки стають найбільш привабливими для інвестицій капіталів та технологій.

Українська державна політика з сталого розвитку має досвід в п'ятнадцять років. В 1997 році було створено Національну комісію сталого розвитку при Кабінеті Міністрів України. У 1998-1999 рр. був розроблений Урядовий проект Концепції

сталого розвитку України, але він не був прийнятий Верховною Радою України. В 2003 році була створена Національна рада зі сталого розвитку України при Президентові України, яка, фактично, не збиралася. Указом Президента України № 664/2009 року було створено Національну раду з питань науки, інновацій та сталого розвитку України як консультативно-дорадчий орган при Президентові України, але він був ліквідований в 2010 році під час адміністративної реформи. У різні періоди державною політикою в сфері сталого розвитку опікувалися: РНБО, Мінекономіки, Мінприроди України.

Підрозділи Національної Академії Наук України галузева та «вишівська» наука, особливо в період 2007-2010 рр., активно вивчали наукові проблеми сталого розвитку. Були підготовлені томи академічних текстів та монографій, навіть Концепція переходу України до сталого розвитку. Ні Стратегія, ні Національний план дій, які б відповідали міжнародним стандартам і були б придатні для обґрунтування прийняття управлінських рішень та виконання міжнародних зобов'язань України, підготовлені не були[6].

Досвід країн ЄС свідчить, що проведення державної політики сталого розвитку потребує координації зусиль не тільки органів виконавчої влади, але й широкого кола громадських організацій, «зеленого» бізнесу, експертного середовища та засобів масової інформації.

Однією з причин неефективності державної політики сталого розвитку в Україні є традиційне, для пострадянських країн, домінування індустріального ресурсокористування за умов природоохоронного нормативно-регулюючого підходу. Про що свідчить висока регуляторна та нормотворча активність Мінприроди, що спирається на розробки академічної науки. Втім, в ЄС та США проблемами сталого розвитку опікуються на найвищому рівні ґрунтуючись на аналітичних міждисциплінарних розробках в галузі економіки, соціальних наук та екологічних дисциплін.

Прикладом можливих негативних наслідків зволікання впровадження стратегії сталого розвитку як державної політики є факти призупинення участі України в економічних механізмах Кіотського протоколу, як вже реалізованому міжнародному механізмі «зеленої» економіки. Сталий розвиток є стабільною тенденцією глобальних трансформацій вже протягом двадцяти років. Вважаємо, що державна політика України в цій сфері має бути більш чітко інституалізована і відповідати сучасним міжнародним стандартам.

2012 року в Ріо-де-Жанейро пройшла Глобальна Конференція зі сталого розвитку (Ріо +20) «Майбутнє, якого ми хочемо». Вона стала однією з найважливіших глобальних конференцій нашої епохи з питань сталого розвитку. Офіційні обговорення були присвячені головним темам: як побудувати «зелену» економіку таким чином, щоб домогтися сталого розвитку і зменшити бідність та як допомогти країнам, що розвиваються встати на шлях «зеленого» розвитку, і як покращити координацію міжнародних зусиль по досягненню сталого розвитку.

На конференції було прийнято документ «Майбутнє, якого ми хочемо», який докорінно за обсягом та структурою відрізнявся від нульового попереднього документу. В цілому, було прийнято програму сталого розвитку через механізм «зеленої» економіки але недостатня увага з боку перших осіб провідних держав дала змогу громадським активістам говорити про диктат транснаціональних корпорацій щодо збереження індустріального розвитку. Саміт не дав принципово нових якісних результатів. Але став важливим кроком у світовій підтримці «зеленого» зростання через механізми розвитку «зеленої» економіки та екологізації господарської діяльності.

Потреба модернізації національної економіки. Механізмом реалізації сталого розвитку є «зелена» економіка. Політика модернізації індустріальної економіки

України, сформованої в складі колишнього СРСР повинна включати використання нових «зелених» технологій та може забезпечити як ресурсну незалежність так і нові робочі місця за умов зменшення рівня негативного впливу на навколишнє природне середовище. Індустріальна складова економіки в Україні зменшилася, але збереглися земельні, мінеральні та кадрові ресурси. Можливо в процесі євроінтеграції саме Україна може стати об'єктом докладання зусиль і ресурсом для «зеленого» зростання Європи?

Основними ризиками для економічної безпеки України є:

- енергетична ресурсна залежність індустріальної економіки від поставок енергоносіїв з Росії;
- вичерпання безпечного терміну експлуатації об'єктів інфраструктури, житлово-комунального господарства, промисловості;
- деградація земельних ресурсів та агровиробництва.

Політика модернізації та сталого розвитку України на засадах «зеленої» економіки. Умови Угоди про політичну асоціацію України та ЄС передбачають впровадження сталого економічного розвитку та механізмів «зеленої» економіки, що відповідає принципам реалізації стратегії сталого розвитку прийнятої на саміті ООН «Ріо+20». Процес екологізації економіки має два виміри екологічна модернізація економіки та формування нових «зелених галузей» економіки[8]. Детальний аналіз за секторами економіки наведений в таблиці 1.

Таблиця 1

Напрямки екологізації за секторами економіки

Сектори економіки	Нові «зелені» напрямки	Екологічна модернізація
Енергетичний	- мала гідроенергетика; - вітрова електроенергетика; - сонячна електроенергетика; - біоенергетика	- використання метану вугільних пластів; - оснащення очисним обладнанням енергетичних установок; - використання вторинних енергетичних ресурсів - відходів деревообробки, інших відходів
Ресурсний	- вітрова, сонячна, гідро- та біо-енергія	- видобудок сланцевого газу; - використання місцевих джерел.
Продовольчий	- впровадження екомаркування; - розвиток органічного сільського господарства	- контроль за вирощуванням, виробництвом, продажем та споживанням генетично модифікованих організмів.
Соціальний	- адаптація господарства та населення до кліматичних змін; - підвищення енергоефективності житла; - формування системи сталого споживання	- системні заходи з попередження надзвичайних ситуацій техногенного походження.
Регіональна економіка	- Розвиток «зеленої» економіки в регіонах «Південне Придунав'я», «Північний Донбас»	- реабілітація радіаційно забруднених територій в результаті аварії на Чорнобильській АЕС; - водний менеджмент; - відтворення лісів та заповідних територій.

Виробничий	- «зелене» будівництво енергозберігаючі технології та матеріал вироблені з мінімізованою шкодою для довкілля; розвиток «зеленого» туризму; - впровадження «зелених» технологій	- енергозбереження на виробництві; - «більш чисте виробництво»; - проекти спільного впровадження за економічним механізмом Кіотського протоколу.
Транспорт	- розвиток «зеленого» транспорту – тролейбуси, трамваї, електромобілі, велосипеди;	- обмеження викидів автотранспорту, авіатранспорту; - логістика
Фінансовий	- формування вуглецевого ринку; - «зелені» закупівлі; - «зелені» тарифи на електроенергію;	Розрахунок збитків від надзвичайних ситуацій

Політика екологізації економіки є інструментом модернізації та залучення нових технологій, що дозволить створити нові робочі місця і зменшити негативний вплив на довкілля. Саме впровадження механізмів «зеленої економіки» може стати інструментом перерозподілу капіталів із старих низько технологічних та ресурсоемних виробництв в нові високотехнологічні галузі, нові продукти експорту до країн ЄС.

Принципи «зеленої» економіки:

- рівність і справедливість розподілу ресурсів між народами, поколіннями, статями;
- обережність по відношенню до соціальних наслідків і впливу на навколишнє середовище;
- розуміння високої цінності природного і соціального капіталу:
  - інтерналізація зовнішніх екологічних витрат;
  - впровадження «зеленого» обліку;
  - оцінки витрат за період життєвого циклу продукції;
  - поліпшення управління;
- ефективність використання ресурсів;
- стійке споживання та виробництво;
- створення «зелених» робочих місць.

Державна політика екологізації економіки дозволяє:

- дотриматись вимог щодо Угоди про політичну асоціацію з ЄС;
- перерозподілити приватний капітал з старих енерго- та ресурсовитратних підприємств в нові високотехнологічні та енерго- і ресурсозберігаючі;
  - створити нові робочі місця;
  - зменшити негативний вплив на навколишнє природне середовище [3].

В Україні екологізацією економіки займаються десятки установ:

- Міністерство економічного розвитку та торгівлі;
- Міністерство екології та природних ресурсів;
- Державне агентство з енергозбереження та енергоефективності;
- Державне агентство з екологічних інвестицій
- Національна академія наук;
- галузеві науково-дослідні установи;

- вищі навчальні заклади;
- громадські організації.

Основними завданнями державної політики екологізації економіки є:

- Розробка державної концепції та програми екологізації економіки України у відповідності до актуальних інституційних та правових умов.
- Адаптація нормативно-правової бази до екологічних та економічних стандартів ЄС відповідно до угоди про асоціацію.
- Приватно-державне партнерство для сприяння процесу екологізації виробництва та створення «зеленого» бізнесу [6].

Висновки

Взаємодія людини і навколишнього природного середовища на матеріальному рівні завжди відбувалася через різні форми господарювання й залежала від соціальної організації, менталітету, певних культурних та антропологічних особливостей територіального соціуму. Остання фінансово-економічна криза актуалізувала необхідність пошуку конкретних механізмів реалізації стратегії сталого зростання у спосіб запровадження «зеленої економіки». Відповідно, екологічна трансформація господарства має забезпечити такі зміни у структурі економіки, які із формуванням нових, «зелених», тобто екологічно та соціально справедливіших, галузей господарства забезпечили б одночасне «озеленення» наявних галузей і окремих виробництв за рахунок енергоощадності, оптимізації технологій, запровадження організаційних заходів, планування тощо. «Зелена економіка» - необхідна частина відповіді на питання про те, як утримати екологічний слід у межах однієї планети. Її завдання - зв'язати екологічну необхідність зміни курсу з економічними і соціальними наслідками, зокрема економічним зростанням, ринками праці та капіталу. Концепції «зеленого» зростання підкреслюють важливість інтеграції економічних та екологічних аспектів політики в такий спосіб, який виявляє можливості для нових джерел економічного зростання та не створює «нестійкого» тиску на кількість і якість природних багатств. «Зелену економіку» можна також розглядати як набір принципів, які в цілому включають:

- рівність і справедливість у межах одного покоління і між поколіннями;
- відповідність принципам сталого розвитку;
- обережність щодо соціальних наслідків і впливу на навколишнє середовище;
- розуміння високої цінності природного і соціального капіталу, наприклад, через інтерналізацію зовнішніх екологічних витрат, «зелених» облік, оцінювання витрат за період усього життєвого циклу, і поліпшення управління;
- ефективність використання ресурсів, стійке споживання і виробництво; необхідність відповідати макроекономічним цілям за допомогою створення «зелених» робочих місць, підвищення рівня конкуренції і зростання в основних сферах і галузях.

Процеси гарантування економічної безпеки дедалі більше залежать від впливу не тільки внутрішньодержавних, а й глобальних чинників. Відповідно забезпечення контролю над загрозами економічній безпеці може забезпечуватися у спосіб міжнародного координування зусиль на регіональному і світовому рівнях. В умовах екологічної трансформації господарства це пов'язано передусім з гармонізацією інформаційних стандартів (стандарту якості, звітності, енергетичний баланс, облік ресурсів тощо) та запровадженням інноваційних управлінських і виробничих технологій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Данилишин Б. М. Екологічна основа політики сталого розвитку : монографія. - Донецьк : «ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2008. - 256 с.
2. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія / Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2009. – 336 с.
3. «Зелена» економіка крізь призму трансформаційних зрушень в Україні / Буркинський Б. В., Галушкіна Т. П., Реутов В. Є : [монографія]. - Одеса : ІПРЕЕД НАН України ; Саки : ІП «Підприємство «Фенікс», 2011. - 348 с.
4. . Енергетична стратегія України на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 145-р від 15.03.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=145%E0-2006-%F0>
5. Потапенко В. Г. Соціально-історичні передумови реалізації концепції сталого розвитку в умовах глобальних економічних трансформацій / В. Г. Потапенко, Н. М. Андреева, В. О. Бараннік, Є. В. Белашов [та ін.] // Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях : [монографія] / [за наук. ред. д.е.н., проф. Є. В. Хлобистова]. - Сімферополь, ІП «Підприємство «Фенікс», 2010. - С. 378-383.
6. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>
7. Навстречу «зеленой» економіке : Доклад ЮНЕП для властних структур, 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unep.org/greeneconomy/Portals/88>.
8. Хлобистов Є. В. Екологічна безпека трансформаційної економіки / Є. В. Хлобистов ; [відп. ред. С. І. Дорогунцов]. - К. : Агентство «Чернобыльн- форм», 2004. - 336 с.

АННОТАЦИЯ

ПРИМЕНЕНИЕ МЕХАНИЗМА «ЗЕЛеноЙ» ЭКОНОМИКИ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

В статье обоснована необходимость применения механизма «зеленой экономики» для обеспечения устойчивого развития экономики страны. Исследовано влияние экологизации производства на экономическую безопасность и основы экологической трансформации хозяйства и развития новых «зеленых» отраслей производства в Украине.

Ключевые слова: «зеленая экономика», экологическая трансформация, устойчивое развитие экономики, экономическая безопасность, экономический рост, экосистемный подход, экономическое развитие, стратегия экономического развития, модернизация национальной экономики.

SUMMARY

APPLICATION OF THE MECHANISM OF "GREEN" ECONOMY TO ENSURE SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT UKRAINE

The paper substantiates the need for a mechanism of "green economy" for sustainable development of the economy. The influence of cleaner production on the economic security and environmental bases of transformation economy and development of new "green" industries in Ukraine.

Keywords: "green economy", ecological transformation, sustainable economic development, economic security, economic growth, ecosystem approach, economic development, economic development strategy, the modernization of the national economy.